

Akým údajom je digitálny vlastnoručný podpis?

por. Mgr. Barbora Geistová Čakovská, PhD., KEÚ PZ

Základné pojmy

Spôsob podpisovania - funkčná a dynamická vlastnosť osoby, výsledok tzv. dynamického stereotypu. Množina všetkých podpisov danej osoby v určitom období, ktorá je dynamická a vyvíja sa vyhotovením každého nového podpisu - prirodzená variabilita podpisovateľa.

Podpis - okamžitý prejav aktuálneho spôsobu podpisovania nejakej osoby - prirodzene neexistujú dva identické podpisy jednej osoby.

Akt podpisania dokumentu - Priamy vzťah podpisovateľa ku konkrétnemu dokumentu - jeho obsahu.

Digitálny vlastnoručný podpis (DVP) - digitálny údaj (vs. digitalizovaný), vlastnoručne vytvorený (vs. elektronický), osobný údaj, údaj slabej biometrie (nevýhovuje vymedzeniu pojmu biometrického údaje v zákone č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a jeho taxatívne uvedenie v metodickom usmernení ÚOOÚ č. 6/2013 o spracúvaní biometrických údajov nie je správne).

Klasický podpis na papier (PP) vs. DVP

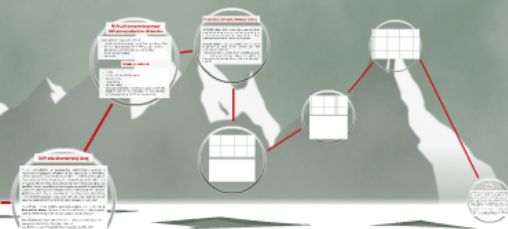
PP - aktom podpisania papierového dokumentu vzniká jediný možný originál podpisu - **numerická identita originálu podpisu**. Ak je výsledkom písomného písomného záznamu, že daný text na danom dokumente je právnym podpisom danej osoby a je zjavne, že tento podpis je originálny, záverom písomného záznamu bude, že toto osoba tento podpis na tomto dokumente vytvorila - dokument podpísala.

DVP - akt podpisania elektronického dokumentu sprístupnená pomocou zariadenia - digitálne, na ktorý osoba vytvorí svoj podpis, ktorý sa už ako digitálny údaj prenáša do softvéru a spracováva sa ako originál. Tým, tento originál sa už neopakuje, čím vzniká digitálny údaj - **numerická identita originálu podpisu**. Ak je výsledkom písomného záznamu záveru, že daný DVP je právnym podpisom danej osoby, a týmto aktu písomným záznamom skutočnosť sa preukáže, že tento DVP je jedinečne a neodopiteľne spojený s daným dokumentom, záver, že toto osoba tento DVP na tomto elektronickom dokumente vytvorila - dokument podpísala, je výsledkom už sa jeho kamérouznaného účinnosti.

DVP ako osobný údaj

§ 1 ods. 1 písm. c) ZÁKON č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a o slobode prístupu k informáciám držiteľmi osobných údajov (ďalej len "zákon") ustanovuje, že osobný údaj je každá informácia, ktorá sa týka určitej fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá môže byť priamo alebo nepriamo spojená s touto osobou alebo právnicou osobou.

Podľa zákona môže byť osobný údaj osobou považovaný za osobný údaj, ak je spojený s osobou, ktorá je subjektom osobných údajov, a ktorá môže byť priamo alebo nepriamo spojená s touto osobou alebo právnicou osobou.

Základné pojmy

Spôsob podpisovania - funkčná a dynamická vlastnosť osoby, výsledok tzv. dynamického stereotypu. Množina všetkých podpisov danej osoby v určitom období, ktorá je dynamická a vyvíja sa vyhotovením každého nového podpisu - prirodzená variabilita podpisovateľa.

Podpis - okamžitý prejav *aktuálneho spôsobu podpisovania* nejakej osoby - prirodzene neexistujú dva identické podpisy jednej osoby.

Akt podpísania dokumentu - Priamy vzťah podpisovateľa ku konkrétnemu dokumentu - jeho obsahu.

Digitálny vlastnoručný podpis (DVP) - digitálny údaj (vs. digitalizovaný), vlastnoručne vytvorený (vs. elektronický), osobný údaj, údaj slabej biometrie (nevychováva vymedzeniu pojmu biometrického údajá v zákone č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a jeho taxatívne uvedenie v metodickom usmernení ÚOOÚ č. 6/2013 o spracúvaní biometrických údajov nie je správne).

PP - al
originál
výsledk
danom
tento p
že táto
dokum

DVP -
podpis
ktorý s
originál
ďalšie
podpis
DVP je
skúman
spojený
tento
výsledk

DVP ako osobný údaj

§ 4 ods. 3 zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vymedzuje osobné údaje ako "údaje určenej alebo určiteľnej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného *identifikátora* alebo na základe *jednej či viacerých charakteristík* alebo *znakov*, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu".

Podpis sám osebe nás vo všeobecnosti nedokáže jednoznačne priviesť k svojmu pisateľovi, pokiaľ nevieme, kto týmto pisateľom je. Platí však, že ak vieme, kto je pisateľom a vieme, ako sa táto osoba podpisuje, vieme pri splnení určitých podmienok povedať, že daný podpis je podpisom tejto konkrétnej osoby. Podpis sám teda vo všeobecnosti neidentifikuje svojho pisateľa (priamo ani neriame), ale je údajom iným spôsobom identifikovanej osoby. Vyskytuje sa vždy v spojení s identifikačnými osobnými údajmi tejto osoby, preto ako osobný údaj tejto osoby svojho druhu si zasluhuje ochranu danú týmto zákonom.

IS na autent
vlastnoručnými
niektoré param
sklon, zdvih, zry
písmoznačkej t
dôležitými znak
hľadiska overov
(grafická podob
roviny skúmanic
podpisov (najdôl

Biometrickými s
biometrickým ú
(ISO/IEC 19794-

Viac v článku: B
ako osobný údaj
<http://www.efoc>
vlastnorucny-po

DVP ako biometrický údaj

IS na autentifikáciu a podpisovanie elektronických dokumentov vlastnoručnými podpismi vzhľadom na čas zachytávajú a kvantifikujú niektoré parametre nimi zachyteného podpisu – rýchlosť, prítlak, rytmus, sklon, zdvih, zrýchlenie, tempo a pod. – dynamické parametre, ktoré sa v písomznaleckej teórii zaraďujú do všeobecnej roviny skúmania podpisov. Sú dôležitými znakmi, nemôžeme ich však všeobecne pokladať za dostatočné z hľadiska overovania pravosti podpisov. Podpis má totiž aj statické vlastnosti (grafická podoba), ktoré v písomznaleckej teórii zaraďujeme do zvláštnej roviny skúmania podpisov, tieto znaky nám umožňujú overovať pravosť podpisov (najdôležitejším parametrom zvláštnej roviny je tvarovanie).

Biometrickými sú **len niektoré parametre podpisu**, sám podpis **nie je biometrickým údajom**. Môžeme tu teda hovoriť iba o tzv. slabej biometrii (ISO/IEC 19794-7), ktorú ale naša vnútroštátna úprava nepozná.

Viac v článku: Barbora Geistová Čakovská - *Digitálny vlastnoručný podpis ako osobný údaj a biometrický údaj*. eFocus.sk
<http://www.efocus.sk/kategoria/ict-technologie/clanok/digitalny-vlastnorucny-podpis-ako-osobny-udaj-a-biometricky-udaj/>

Klasický podpis na papier (PP) vs. DVP

PP - aktom podpísania papierového dokumentu vzniká jediný možný originál podpisu - **numerická identita originálu podpisu**. Ak je výsledkom písmostnaľeckého skúmania zistenie, že daný podpis na danom dokumente je pravým podpisom danej osoby a je zrejmé, že tento podpis je originálom, záverom písmostnaľeckého skúmania bude, že táto osoba tento podpis na tomto dokumente vyhotovila - dokument podpísala.

DVP - akt podpísania elektronického dokumentu sprostredkúva podpisové zariadenie - digitizér, na ktorý osoba vyhotoví svoj podpis, ktorý sa už ako digitálny údaj prenáša do softvéru a spracováva sa ako originál DVP. Tento originál sa dá kopírovať, čím vzniká ďalší alebo ďalšie kvalitatívne identické originály - **kvalitatívna identita originálov podpisu**. Ak je výsledkom písmostnaľeckého skúmania zistenie, že daný DVP je pravým podpisom danej osoby, a iným ako písmostnaľeckým skúmaním sa preukáže, že tento DVP je jedinečne a neodlúčiteľne spojený s daným dokumentom, záver, že táto osoba tento DVP na tomto elektronickom dokumente vyhotovila - dokument podpísala, je výsledkom až takého kombinovaného skúmania.

§ 4
zme
"úd
oso
vše
via
fyz
soci

Pod
priv
Plat
pod
pod
vše
ale
vžd
ako
dan

Možnosti overovania pravosti DVP písmostnaľeckým skúmaním

Overenie pravosti 1 *sporného* DVP (SM):

- originál sporného dokumentu s originálnom sporného podpisu
- min. 15 - 20 *porovnávacích* DVP (PM) v podobe originálov dokumentov s originálmi porovnávacích podpisov
- vhodný forenzný nástroj
- písmostnaľec

Nároky na materiál

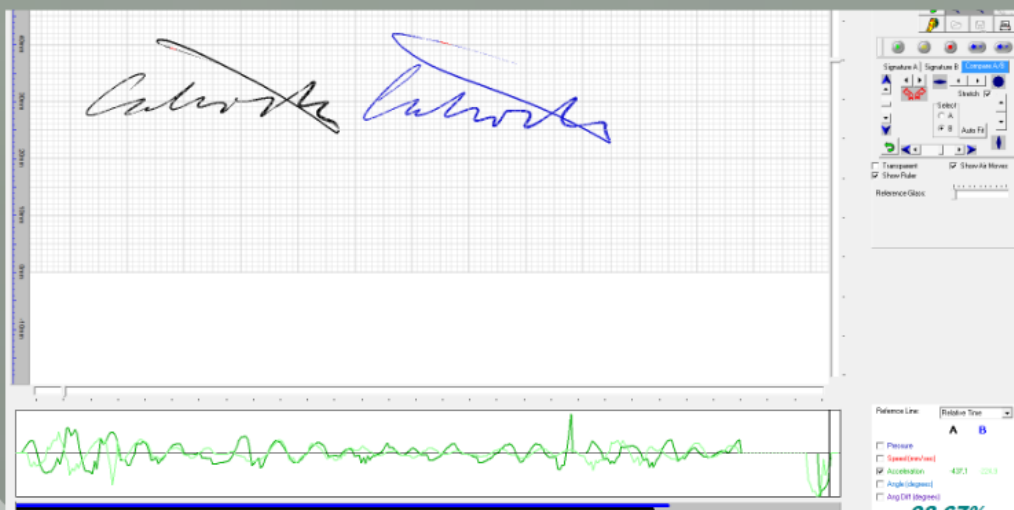
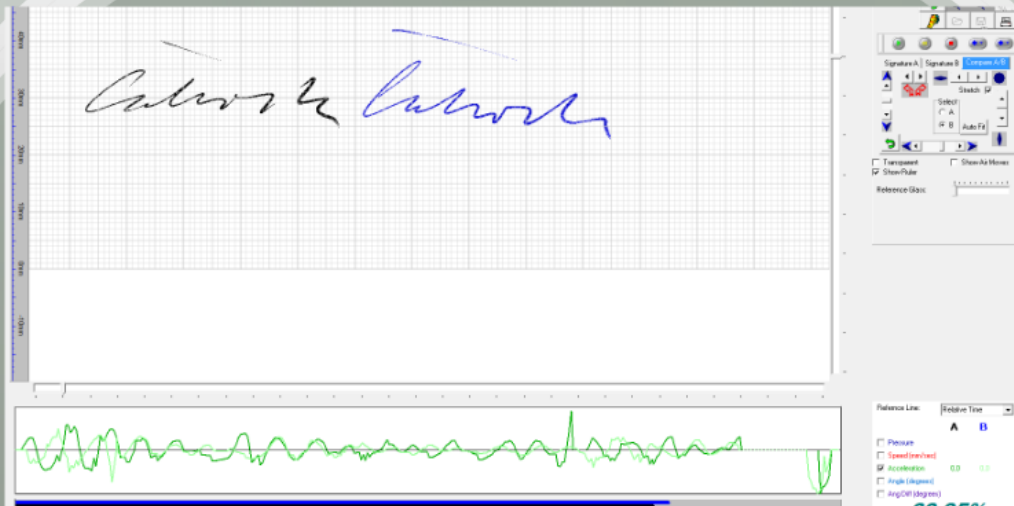
- kvalita
- kvantita (čím viac PM, tým lepšie)
- druhová zhoda
- časová väzba
- objektívny zdroj
- viacnásobná kontrola pri vyhotovovaní podpisov (doklad/y totožnosti, autentifikácia analytickým nástrojom/kontrola voči inému podpisu na starších dokumentoch, iné

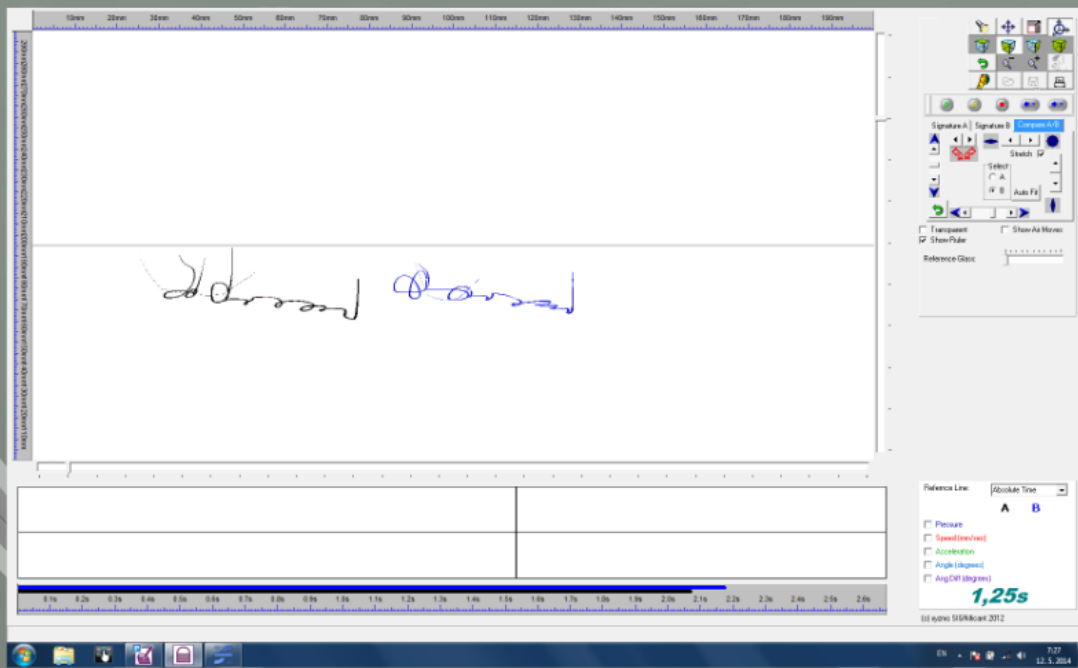
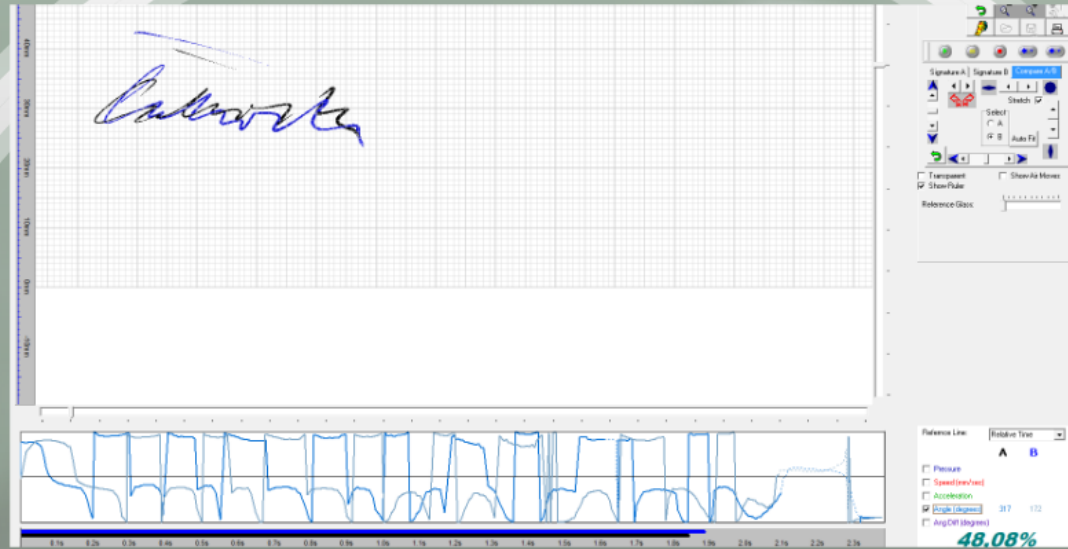
Analytický nástroj vs. forenzný nástroj

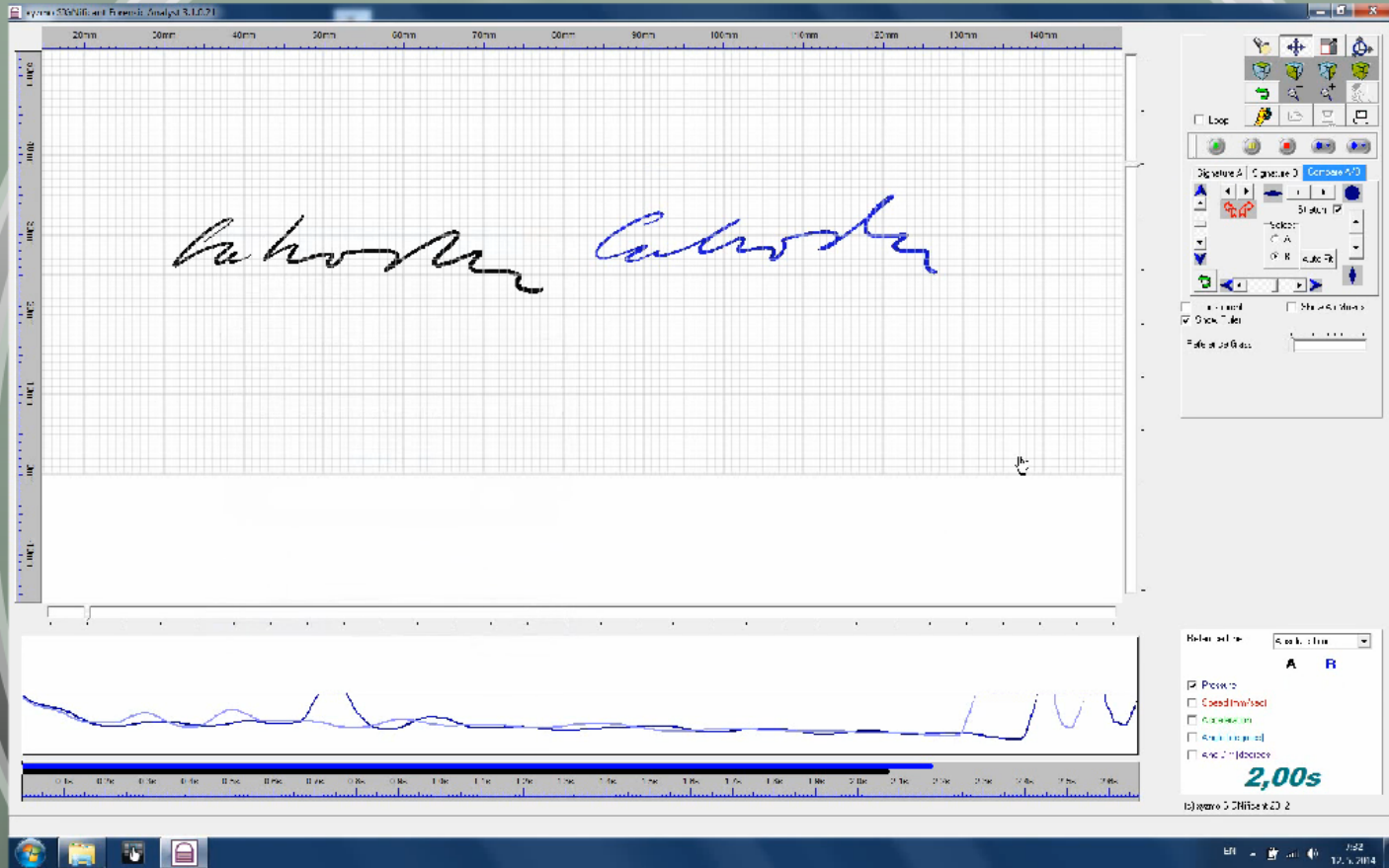
Analytický nástroj - slúži na *automatické* overovanie zhody novovytvoreného podpisu s referenčnými podpismi - jeden z prostriedkov autentifikácie podpisovateľa, znižuje pravdepodobnosť podvodu pri autentifikácii osoby.

Forenzný nástroj - slúži *písmoznalcom* na skúmanie a kvalifikované overovanie pravosti podpisov pre účely písmostnateľského skúmania.

Pracovné prostredie pre písmostnateľcov na analýzu podpisov, ich vzájomné porovnávanie, vykonávanie expertíz a stanovovanie záverov expertízneho skúmania (overovanie pravosti).

Záver

V súčasnosti nemáme evidenciu o súdnych sporoch, ktorých priamym predmetom alebo inou súčasťou by bol DVP a overovanie jeho pravosti. Je ale nevyhnutné pripraviť sa na také situácie tým, že pripravíme podmienky na možnosť skúmania DVP, aby problémy so skúmaním DVP boli iba tie, s akými sa stretávame v prípade papierových podpisov, prípadne aby sa novou technológiou odstránila aj časť týchto problémov. Toto úsilie v súčasnosti realizujeme spoluprácou na ďalšom vývoji forezného nástroja xyzmo SIGNificant Forensic Analyst pre naše potreby, formulovaním a propagáciou požiadaviek na písmostnalecké skúmanie DVP s akcentom na význam porovnávacích podpisov, poukazovaním na možnosti, ale aj obmedzenia písmostnaleckého skúmania DVP, či formulovaním ďalších úvah, ktoré sa týkajú aspektov DVP ako novej reality v podpisovaní dokumentov, a diskutovaním o nich. Cieľom je čo najbezproblémovejšie riešenie problémových situácií súvisiacich s overovaním pravosti DVP v budúcnosti.

por. Mgr. Barbora Geistová Čakovská, PhD., KEÚ PZ

Základné pojmy

Spôsob podpisovania - funkčná a dynamická vlastnosť osoby, výsledok tzv. dynamického stereotypu. Množina všetkých podpisov danej osoby v určitom období, ktorá je dynamická a vyvíja sa vyzhotovením každého nového podpisu - prirodzená variabilita podpisovateľa.

Podpis - okamžitý prejav aktuálneho spôsobu podpisovania nejakej osoby - prirodzene neexistujú dva identické podpisy jednej osoby.

Akt podpísania dokumentu - Priamy vzťah podpisovateľa ku konkrétnemu dokumentu - jeho obsahu.

Digitálny vlastnoručný podpis (DVP) - digitálny údaj (vs. digitalizovaný), vlastnoručne vytvorený (vs. elektronický), osobný údaj, údaj slabej biometrie (nevychováje vymedzeniu pojmu biometrického údajja v zákone č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a jeho taxatívne uvedenie v metodickom usmernení ÚOOÚ č. 6/2013 o spracúvaní biometrických údajov nie je správne).

Klasický podpis na papier (PP) vs. DVP

PP - aktom podpísania papierového dokumentu vzniká jediný možný originál podpisu - **numerická identita originálu podpisu**. Ak je výsledkom písomnometrického skúmania zistenie, že daný podpis na danom dokumente je právnym podpisom danej osoby a je zjavné, že tento podpis je originálom, záverom písomnometrického skúmania bude, že táto osoba tento podpis na tomto dokumente vyzhotovila - dokument podpísala.

DVP - akt podpísania elektronického dokumentu sprostredkáva podpisové zariadenie - digitálne, na ktorý osoba vyzhotoví svoj podpis, ktorý sa túž ako digitálny údaj prenáša do softvéru a spracováva sa ako originál (DVP). Tento originál sa dá kopírovať. Eím vzniká ďalší alebo ďalšie kvalitatívne identické originály - **kvalitatívna identita originálov podpisu**. Ak je výsledkom písomnometrického skúmania zistenie, že daný DVP je právnym podpisom danej osoby, o jejím ako písomnometrickým skúmaním sa presvedčí, že tento DVP je jedinečne a nerozdielne spätým s daným dokumentom, záver, že táto osoba tento DVP na tomto elektronickom dokumente vyzhotovila - dokument podpísala, je výsledkom až takého kombinovaného skúmania.

DVP ako osobný údaj

§ 6 ods. 4 zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zhromažďovaní, spracúvaní, odovzdaní osobných údajov a o zrušení účelu spracúvania osobných údajov (ďalej len "zákon") stanovuje, že osobným údajom je ktorákoľvek informácia, ktorá sa týka fyzickej osoby, ktorá je identifikovateľná alebo môže byť identifikovaná, najmä, ak sa týka: a) mena, priezviska, pseudonymu, špecifického údaje na identifikáciu, b) dátum narodenia, c) miesta, dátumu, zdravotného, sociálneho, sexuálneho, rasového alebo sexuálneho zariadenia.

Podpis však môže tiež, v závislosti od spôsobu jeho tvorby, obsahovať prvky, ktoré sú osobnými údajmi, najmä ak sa týka osobných údajov, ktoré sú určené na identifikáciu fyzickej osoby, ktorá je identifikovateľná alebo môže byť identifikovaná, najmä, ak sa týka: a) mena, priezviska, pseudonymu, špecifického údaje na identifikáciu, b) dátum narodenia, c) miesta, dátumu, zdravotného, sociálneho, sexuálneho, rasového alebo sexuálneho zariadenia.

